
Załącznik do Uchwały nr 79/2022
Zarządu Banku Spółdzielczego w Sandomierzu
z dnia 29.06.2022 r.

Załącznik do Uchwały nr 33/2022
Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Sandomierzu
z dnia 06.07.2022 r.

**Informacje odnośnie profilu ryzyka i poziomu kapitału
Banku Spółdzielczego w Sandomierzu
według stanu na dzień 31.12.2021 roku.**

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie.....	3
Informacje ogólne.....	3
Cele i zasady polityki zarządzania poszczególnymi ryzykami.....	4
Ryzyko kredytowe i koncentracji zaangażowani.....	6
Ryzyko płynności.....	10
Ryzyko stopy procentowej.....	13
Ryzyko operacyjne.....	13
Ryzyko kapitałowe	16
Adekwatność kapitałowa.....	16
Najważniejsze wskaźniki.....	17
Dźwignia finansowa oraz stopa zwrotu z aktywów.....	19
Wymogi kapitałowe na kwoty ekspozycji sekurytyzacyjnych ważone ryzykiem.....	19
Ryzyko walutowe.....	19
Ryzyko braku zgodności.....	20
Ujawnienia informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF.....	21
Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Sandomierzu.....	27

I. Wprowadzenie

Raport „Informacje odnośnie profilu ryzyka i poziomu kapitału Banku Spółdzielczego w Sandomierzu według stanu na dzień 31.12.2021 roku”, został przygotowany zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanym dalej „Rozporządzeniem CRR” oraz Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 roku zmieniającym Rozporządzenie CRR, z uwzględnieniem aktów wykonawczych do Rozporządzenia CRR, a także Rekomendacji wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej „KNF”. Wymogi dotyczące ujawniania informacji na mocy Części Ósmej Rozporządzenia CRR określone zostały w art. 431–455 Rozporządzenia CRR.

Bank nie skorzystał z możliwości pominięcia informacji nieistotnych, zastrzeżonych lub poufnych, o której mowa w art. 432 Rozporządzenia CRR.

W celu spełnienia powyższego wymogu Bank stosuje jednolite formaty ujawnień określone w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 roku ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytułu II i III rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, oraz uchylającym rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1423/2013, rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/1555, rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/200 i rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/2295, zwanym dalej „Rozporządzeniem 2021/637”.

Informacje zostały opracowane zgodnie z „Polityką informacyjną Banku Spółdzielczego w Sandomierzu”, wprowadzoną przez Zarząd Banku i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku.

Informacje były przedmiotem wewnętrznej weryfikacji przeprowadzonej przez Stanowisko kontroli wewnętrznej i ryzyka braku zgodności.

Informacje podlegają publikacji na stronie internetowej Banku: <https://www.bssandomierz.com.pl/>

II. Informacje ogólne

1. Bank Spółdzielczy w Sandomierzu, wpisany do Rejestru Sądowego w Kielcach X Wydział Gospodarczy pod numerem KRS: 0000022684. Bankowi nadano numer statystyczny REGON 000498224 oraz numer identyfikacji podatkowej NIP 864-10-02-356.
2. Identyfikator prawny podmiotu (LEI) 25940025QK4B4ND0SR83 nadany przez GLEIF.
3. Bank działa na terenie powiatu sandomierskiego, opatowskiego, staszowskiego, stalowowolskiego, tarnobrzskiego i kraśnickiego.
4. Bank Spółdzielczy w Sandomierzu na dzień 31.12.2021 roku nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych.
5. Bank stosuje Krajowe Standardy Rachunkowości.
6. Bank, od 2002 r., jest zrzeszony w Spółdzielczej Grupie Bankowej, na czele której stoi Bank Zrzeszający SGB-Bank S.A, a od 2018 r. jest uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB.
7. W 2021r. Bank wypracował zysk brutto w kwocie 2 325 tys. zł.
8. Podatek dochodowy w 2021r. wynosił 219 tys. zł.
9. Suma bilansowa netto 513 059 tys. zł.
10. Jednostki organizacyjne Banku:
W 2021 roku BS w Sandomierzu prowadził działalność poprzez:
Centralę Banku, ul. Słowackiego 37b, 27-600 Sandomierz
Oddziały w:
Sandomierzu, ul. Słowackiego 37b, 27-600 Sandomierz

Dwikożach, ul. Spółdzielcza 6 A, 27-620 Dwikoży
Samborcu, Samborzec 43, 27-650 Samborzec
Wilczycach, Wilczyce 60 A, 27-612 Wilczyce,
Zawichoście, ul. Żeromskiego 37, 27-630 Zawichost,
Anopolu, ul. Rynek 1, 23-235 Anopol
Kleczanowie, Kleczanów 91 A, 27-641 Obrazów,

oraz w 2 Punktach Kasowych w Sandomierzu.

– Urząd Miasta w Sandomierzu ul. Poniatowskiego 3, 27-600 Sandomierz

– Starostwo Powiatowe w Sandomierzu ul. Mickiewicza 34, 27-600 Sandomierz

11. Bank, zgodnie z art. 111 b Prawa bankowego, ogłasza w sposób ogólnie dostępny informacje o usługodawcach, którym powierzył wykonywanie określonych czynności w ramach outsourcingu bankowego i którzy przy wykonywaniu tych czynności uzyskują dostęp do informacji chronionych tajemnicą bankową. Na dzień 31.12.2021r. Bank powierzył określone czynności bankowe firmie ASSECO POLAND SPÓŁKA AKCYJNA z siedzibą w 35-307 Rzeszów, Al. Armii Krajowej 80.

III. Cele i zasady polityki zarządzania poszczególnymi ryzykami.

1. Bank opracował i wdrożył „Strategię zarządzania ryzykiem”, która określa założenia procesu zarządzania ryzykiem w Banku, określa ryzyka uznane za istotne dla działalności Banku, precyzuje zadania organów Banku, komitetów, jednostek organizacyjnych oraz innych uczestników procesu zarządzania poszczególnymi ryzykami. Strategia określa podstawowe zasady zarządzania ryzykami występującymi w Banku, obowiązujące w tym zakresie procedury wewnętrzne, cele strategiczne wraz z systemem limitów w tym elementy zarządzania ryzykiem, wynikającym ze zmian warunków makroekonomicznych. Założenia strategii w zakresie kształtowania funduszy własnych Banku określone zostały w odrębnej „Strategii zarządzania i planowania kapitałowego”.
2. Proces zarządzania poszczególnymi ryzykami istotnymi zidentyfikowanymi w działalności Banku regulują odrębne procedury wg rodzaju ryzyka.
3. Bank posiada odpowiednią do skali i złożoności działania strukturę organizacyjną. Na dzień 31.12.2021r. liczba zatrudnionych pracowników w przeliczeniu na pełne etaty wynosiła 67 pracowników.
4. W procesie zarządzania ryzykiem uczestniczą:
 - 1) Rada Nadzorcza, która zatwierdza strategię działania Banku oraz zasady ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem wraz ze sprawowaniem nadzoru nad systemem zarządzania ryzykami oraz procesem szacowania i utrzymywania poziomu kapitałowego,
 - 2) Zarząd, który odpowiada za opracowanie, wdrożenie oraz aktualizację pisemnych strategii oraz procedur związanych z ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności, systemem kontroli wewnętrznej oraz procesem, szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego, a także nadzorem nad efektywnością tych procesów.
5. Cele i zadania Zarządu Banku:
 - 1) Działając w interesie Banku Zarząd ma na względzie cele oraz zasady prowadzenia działalności przez Bank określone przez przepisy prawa, regulacje wewnętrzne oraz rekomendacje nadzorcze.
 - 2) Realizując przyjętą strategię działalności Zarząd kieruje się bezpieczeństwem Banku.
 - 3) Jest jedynym uprawnionym i odpowiedzialnym za zarządzanie działalnością Banku.
 - 4) Zarządzanie działalnością Banku obejmuje w szczególności funkcje prowadzenia spraw, planowania, organizowania, decydowania, kierowania oraz kontrolowania działalności Banku.

6. W Banku utworzony jest Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami, będący organem opiniodawczo-doradczym. Posiedzenia Komitetu odbywa się raz na miesiąc.
7. Do zadań Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami należy w szczególności:
 - 1) Analiza aktywów i pasywów.
 - 2) Analiza rachunku zysków i strat.
 - 3) Ocena stopnia wykonania planu finansowego.
 - 4) Ocena ryzyk:
 - a) kredytowego,
 - b) płynności,
 - c) stopy procentowej,
 - d) walutowego,
 - e) operacyjnego.
 - 5) Ocena nowych produktów bankowych.
 - 6) Analiza podstawowych wskaźników ekonomicznych.
 - 7) Prognozy kształtowania się stóp procentowych.
 - 8) Analiza wymogów kapitałowych, szacowania wewnętrznego kapitału.
 - 9) Inne zagadnienia zlecone przez Zarząd.
8. Funkcjonujący w Banku Komitet audytu wspiera działania Rady Nadzorczej Banku w zakresie sprawozdawczości finansowej i systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem.
9. Do zadań Komitetu audytu należy w szczególności:
 - 1) monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej,
 - 2) monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej oraz zarządzania ryzykiem, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,
 - 3) monitorowanie oraz nadzór nad outsourcingiem procesów,
 - 4) informowanie Rady Nadzorczej Banku o wynikach badania,
 - 5) dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta,
 - 6) monitorowanie, wprowadzenia zmian w związku z rekomendacjami wydanymi przez:
 - a) Biegłego rewidenta
 - b) Spółdzielczy System Ochrony SGB
 - c) Radę Nadzorczą
 - d) Komitet Audytu
 - e) Komisję Nadzoru Finansowego
 - 7) przedkładanie zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności sprawozdawczości finansowej Banku.
10. Komórki oraz wyznaczone osoby w Banku uczestniczące w procesie zarządzania ryzykiem realizujące zadania przypisane im wg struktury organizacyjnej oraz procedur wewnętrznych dotyczących zarządzania poszczególnymi ryzykami.
11. Bank stosuje następujące metody wyliczania wymogów kapitałowych:
 - 1) metodę standardową w zakresie ryzyka kredytowego,
 - 2) metodę wskaźnika bazowego w zakresie ryzyka operacyjnego,
 - 3) metodę de minimis w zakresie ryzyka walutowego,
12. Do ryzyk istotnych, które podlegają szczególnemu nadzorowi Bank zalicza:
 - 1) ryzyko kredytowe,
 - 2) ryzyko płynności,
 - 3) ryzyko stopy procentowej,
 - 4) ryzyko operacyjne,
 - 5) ryzyko kapitałowe,
 - 6) ryzyko walutowe,
 - 7) ryzyko koncentracji,

- 8) ryzyko braku zgodności,
13. Proces zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku poza Strategią zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Sandomierzu regulują:
- 1) w zakresie ryzyka kredytowego i koncentracji:
 - „Polityka kredytowa w Banku Spółdzielczym w Sandomierzu”,
 - „Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku Spółdzielczym w Sandomierzu”,
 - „Zasady zarządzania ryzykiem koncentracji w Banku Spółdzielczym w Sandomierzu”,
 - „Zasady zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie w Banku Spółdzielczym w Sandomierzu”,
 - „Zasady zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych w Banku Spółdzielczym w Sandomierzu”,
 - 2) w zakresie ryzyka płynności:
 - „Zasady zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Sandomierzu”,
 - 3) w zakresie ryzyka stopy procentowej:
 - „Zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku Spółdzielczym w Sandomierzu”,
 - 4) w zakresie ryzyka operacyjnego:
 - „Zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Sandomierzu”,
 - „Regulamin bezpieczeństwa teleinformatycznego”,
 - 5) w zakresie ryzyka braku zgodności:
 - „Zasady zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku Spółdzielczym w Sandomierzu”,
 - 6) w zakresie ryzyka kapitałowego:
 - „Strategia zarządzania i planowania kapitałowego w Banku Spółdzielczym w Sandomierzu”,
 - „Zasady szacowania kapitału wewnętrznego w Banku Spółdzielczym w Sandomierzu”,
 - 7) w zakresie ryzyka walutowego:
 - „Zasady zarządzania ryzykiem walutowym w Banku Spółdzielczym w Sandomierzu”,
 - „Zasady ustalania i stosowania kursów walut obcych w rozliczeniach dewizowych przeprowadzanych przez Bank Spółdzielczy w Sandomierzu”,

Na dzień 31.12.2021 roku monitorowanie obejmowało wszystkie ryzyka występujące w Banku, zarówno istotnie wpływające na działalność, jak też inne mogące występować w działalności Banku.

W stosunku do ryzyk istotnych objętych szczególnym nadzorem opracowane zostały metody ich pomiaru, monitorowania oraz system raportowania.

IV. Ryzyko kredytowe i koncentracji zaangażowań

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:
 - 1) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego,
 - 2) utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od 4,5%,

- 3) utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi i odpisami na odsetki należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 33 %,
 - 4) identyfikacja oraz maksymalne ograniczenie zagrożenia utraty płynności oraz wypłacalności dłużnika poprzez właściwą identyfikację, administrowanie i zarządzanie ekspozycjami nieobsługiwanyymi i restrukturyzowanymi,
 - 5) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku,
 - 6) ograniczanie ryzyka kredytowego wynikającego z transmisji ryzyka powiązanego z czynnikami środowiskowymi (w tym ze zmianą klimatu), społecznymi i związanymi z zarządzaniem (czynniki ESG) na jakość ekspozycji kredytowych oraz zdolność kredytobiorcy do obsługi zadłużenia.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
- 1) stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów,
 - 2) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności: weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń,
 - 3) ograniczenie ryzyka poprzez stosowanie limitów określonych szczegółowo w Zasadach zarządzania ryzykiem kredytowym,
 - 4) inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym lub za pośrednictwem Banku Zrzeszającego w innych instrumentach finansowych w ramach limitów ustanowionych przez System Ochrony SGB; Bank zakłada, że maksymalna kwota instrumentów finansowych, innych niż wyemitowane przez Skarb Państwa lub NBP nie może przekroczyć 250% funduszy własnych Banku,
 - 5) utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym,
 - 6) utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie 60% ich udziału w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania,
 - 7) dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku,
 - 8) identyfikację klientów prowadzących działalność gospodarczą lub rolniczą o podwyższonym ryzyku ESG oraz analizę wpływu ryzyka ESG na zdolność kredytową tych klientów, na etapie udzielania kredytu lub przedłużania okresu kredytowania,
 - 9) ograniczanie udzielania nowego finansowania klientom, o podwyższonym ryzyku ESG.
3. Cele strategiczne w zakresie ryzyka koncentracji obejmują:
- 1) utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku,
 - 2) bezwzględne przestrzeganie limitów dużych ekspozycji określonych w CRR.
4. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
- 1) angażowanie się Banku w branże, w których obsłudze Bank posiada wieloletnie doświadczenie oraz ustalanie limitów koncentracji w pojedyncze branże,
 - 2) ograniczenie łącznej kwoty dużych ekspozycji do poziomu 200% uznanego kapitału,
 - 3) ograniczenie łącznej kwoty zaangażowania w jeden podmiot lub podmioty powiązane do poziomu 20% uznanego kapitału,

- 4) ograniczanie ryzyka koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia w postaci hipoteki poprzez opracowanie i stosowanie odpowiednich standardów postępowania dotyczących zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
 - 5) łączna suma ekspozycji wobec członków Rady Nadzorczej, członków Zarządu, pracowników zajmujących stanowisko kierownicze w Banku, podmiotów powiązanych z członkiem Rady Nadzorczej, członkiem Zarządu, pracownikiem zajmującym kierownicze stanowisko – maksymalnie 20% kapitału podstawowego Tier I.
5. Cele strategiczne w zakresie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie obejmują:
- 1) wdrożenie, weryfikację i aktualizację zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie,
 - 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie,
 - 3) utrzymywanie udziału portfela kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie na poziomie nie wyższym od 4% całego portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie,
 - 4) zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie maksymalnie do 75% ich udziału w portfelu kredytowym,
 - 5) zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie na nieruchomościach mieszkalnych dla klientów detalicznych oprocentowanych stałą stopą procentową lub okresowo stałą stopą procentową przy uwzględnieniu limitów ograniczających ryzyko stopy procentowej.
6. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
- 1) udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie, tym klientom detalicznym w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik DtI/DStI) nie przekracza poziomów określonych w tabeli poniżej,
 - 2) stosowanie limitów LtV, na maksymalnym poziomie:
 - a) 80% - przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych,
 - b) 90% - przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych, gdy część ekspozycji przekraczająca 80% LtV jest odpowiednio ubezpieczona lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP, przeniesienie określonej kwoty w złotych lub w innej walucie na własność banku, zgodnie z art. 102 ustawy – Prawo bankowe, przeniesienie środków klienta zgromadzonych na rachunku III filaru, w ramach systemu emerytalnego tj. na Indywidualnym Koncie Emerytalnym (IKE) lub Indywidualnym Koncie Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE),
 - c) 75% - w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej przychodowej,
 - d) 80% - w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej pozostałej,
 - e) 80% - w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej, gdy część ekspozycji przekraczająca 75% LtV jest odpowiednio ubezpieczona lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP, przeniesienie określonej kwoty w złotych lub w innej walucie na własność banku, zgodnie z art. 102

ustawy – Prawo bankowe, przeniesienie środków klienta zgromadzonych na rachunku III filaru, w ramach systemu emerytalnego tj. na Indywidualnym Koncie Emerytalnym (IKE) lub Indywidualnym Koncie Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE).

- 3) kierowanie oferty kredytów hipotecznych głównie do klientów detalicznych, preferowanie zabezpieczeń hipotecznych w postaci nieruchomości mieszkalnych, stosowanie maksymalnego okresu kredytowania 25 lat,
- 4) stosowanie ostrożnego podejścia do wycen nieruchomości, m.in. poprzez:
 - a) dokonywanie weryfikacji wycen przez pracowników posiadających odpowiednie przeszkolenie,
 - b) zlecanie ponownych wycen, jeżeli w ocenie Banku wartość nieruchomości obniżyła się o 15% i jeżeli zabezpieczenia ekspozycji Banku na tej nieruchomości pomniejszają podstawę naliczania rezerw celowych i odpisów aktualizujących dotyczących odsetek;
7. Cele strategiczne w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych obejmują:
 - 1) wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z detalicznymi ekspozycjami kredytowymi, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi,
 - 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem detalicznych ekspozycji kredytowych mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie,
 - 3) utrzymywanie udziału portfela detalicznych ekspozycji zagrożonych na poziomie nie wyższym od 2% całego portfela detalicznych ekspozycji kredytowych,
 - 4) zaangażowanie się w detaliczne ekspozycje kredytowe maksymalnie do 30 % ich udziału w portfelu kredytowym.
8. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
 - 1) przyjęcie maksymalnego okresu kredytowania dla detalicznych ekspozycji kredytowych na 10 lat;
 - 2) udzielanie kredytów detalicznych tym klientom, w przypadku których wskaźnik Dtl (do dnia pełnego wdrożenia Rekomendacji S) oraz wskaźnik DStI, (od dnia pełnego wdrożenia Rekomendacji S) nie przekracza:

Warunki			Maksymalny poziom Dtl
dochód netto wnioskodawcy PWP – przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw	okres kredytowania	miejsce zamieszkania - wieś - małe miasto <= 50 tys. - duże miasto > 50 tys.	
dochód ≤ PWP	okres ≤ 1 rok	wieś	60%
		małe miasto	55%
		duże miasto	50%
	1 rok < okres ≤ 5 lat	wieś	55%
		małe miasto	50%
		duże miasto	45%
okres > 5 lat	wieś	50%	
	małe miasto	45%	
	duże miasto	40%	
dochód > PWP	okres ≤ 1 rok	wieś	75%
		małe miasto	70%
		duże miasto	65%
	1 rok < okres ≤ 5 lat	wieś	70%

		małe miasto	65%
		duże miasto	60%
	okres > 5 lat	wieś	65%
		małe miasto	60%
		duże miasto	55%

9. Bank wykonuje bieżący monitoring kredytowy, przegląd ekspozycji kredytowych oraz tworzy wymagane rezerwy celowe, na dzień 31.12.2021r. wartość rezerw celowych wynosiła 2 074 tys. zł.

10. W Banku obowiązuje bieżący (miesięczny) system oceny i raportowania ryzyka kredytowego oraz kwartalny w odniesieniu do koncentracji zaangażowań.

Informacje/raporty odnośnie skali, jakości aktywów kredytowych, poziomu ryzyka kredytowego w ujęciu globalnym oraz poszczególnych jednostek organizacyjnych jak również wykorzystania limitów oraz wyniki prowadzonych testów warunków skrajnych przekazywane są:

- Zarządowi Banku w cyklach miesięcznych, a z uwzględnieniem ryzyka koncentracji w okresach kwartalnych,
- Radzie Nadzorczej Banku w cyklach kwartalnych.

Testy obejmujące wpływ zmian parametrów makroekonomicznych na poziom ryzyka sporządzane są w okresach rocznych.

V. Ryzyko płynności

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

- 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty,
- 2) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji.

2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) utrzymywanie przez Bank nadwyżki aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni (tolerancja ryzyka płynności),
- 2) realizowanie strategii finansowania, o której mowa w ust. 3,
- 3) pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym,
- 4) utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) przynajmniej na poziomie określonym w Planie Naprawy jako poziom ostrzegawczy,
- 5) finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne z zachowaniem limitu przyjętego w Systemie Ochrony,
- 6) utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku,

- 7) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych oraz funduszy własnych w pasywach) na poziomie nieujemnym,
 - 8) dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów,
 - 9) dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie oraz poprzez wydłużanie terminów wymagalności,
 - 10) identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.
3. Bank przyjmuje następującą strategię finansowania:
- 1) głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych,
 - 2) Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów,
 - 3) Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania,
 - 4) Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródłem środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego,
 - 5) w sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.
4. Celem ograniczania ryzyka płynności Bank wprowadził szereg limitów, pozwalających na wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstaniu nadmiernego ryzyka.
5. Poziom limitów został dostosowany do akceptowalnego poziomu ryzyka i tolerancji na ryzyko określonych przez Radę Nadzorczą w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem.
6. Wysokość limitów została określona na podstawie:
- 1) powtarzalności operacji prowadzonych przez klientów Banku,
 - 2) planowanego rozwoju działalności kredytowej i depozytowej Banku, w tym rozwoju działalności walutowej Banku,
 - 3) zmian w zakresie produktowej oferty kredytowej i depozytowej,
 - 4) analiza danych historycznych w zakresie struktury terminowej i podmiotowej podstawowych źródeł finansowania działalności Banku,
 - 5) analiza danych historycznych w zakresie danych będących podstawą do wyznaczania wewnętrznych limitów,
 - 6) wyników testów warunków skrajnych,
 - 7) wyniki szacowania kapitału wewnętrznego na ryzyko płynności,
 - 8) przewidywanej ekspozycji na ryzyko płynności, wynikającej z planów strategicznych i rocznych planów finansowych Banku,
 - 9) planowanych zmian w otoczeniu makroekonomicznym,
 - 10) aktualnych i przewidywanych rozmiarów działania Banku.
7. Raz w roku Bank, do końca I kwartału przeprowadza weryfikację, i jeżeli zachodzi taka potrzeba, aktualizację wielkości przyjętych limitów uwzględniającą czynniki makroekonomiczne oraz czynniki wewnętrzne, które zaistniały w Banku z zastosowaniem zasad opisanych w ust. 6.
8. Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów wewnętrznych są sporządzane w formie pisemnej.
9. Podstawowymi limitami, są następujące limity regulacyjne:

- 1) limit wskaźnika LCR wynoszący 100%,
 - 2) limit wskaźnika NSFR wynoszący 111%.
10. Ponadto, Bank przyjął następujące limity wewnętrzne:
- 1) limity luki niedopasowania,
 - 2) udział zobowiązań pozabilansowych udzielonych w sumie bilansowej – maksimum 10%;
 - 3) udział łącznej kwoty środków zgromadzonych przez dużych deponentów w podmiotach niefinansowych – maksimum 10%,
 - 4) udział bazy depozytowej powiększonej o fundusze własne w kredytach powiększonych o majątek trwały – minimum 105%,
 - 5) aktywa nieobciążone powiększone o zobowiązania pozabilansowe otrzymane / pasywa niestabilne – minimum 100%,
 - 6) pasywa stabilne + fundusze własne / kredyty + majątek trwały – minimum 100%.

Zgodnie z Rekomendacją P KNF nr 18 Bank ujawnia informacje, które umożliwiają uczestnikom rynku rzetelną ocenę systemu zarządzania ryzykiem płynności Banku oraz jego pozycji płynności. Wskaźniki służące wyznaczaniu ryzyka płynności kształtowały się na stabilnym poziomie. Bank posiada wystarczającą kwotę aktywów do pokrycia swoich zobowiązań, co świadczy o jego wypłacalności.

Na nadwyżkę płynności składały się następujące pozycje bilansowe Banku: gotówka, rachunki bieżące i terminowe oraz bony. Nadwyżka płynności wyniosła 220 805 tys. zł.

Na dzień 31.12.2021r. Bank posiadał ekspozycje w papierach kapitałowych w portfelu bankowym o wartości 127 181 tys. zł.

Na dzień 31.12.2021 roku wskaźnik płynności LCR wyniósł 1 282 %, wskaźnik NSFR 252 %.

Współczynnik płynności krótkoterminowej 371 %. Stabilność bazy depozytowej ukształtowała się na poziomie 81,58%. Wskaźniki luki płynności kształtowały się następująco:

- do 1 miesiąca 4,04
- do 3 miesięcy 3,47
- do 6 miesięcy 2,35.

Dodatkowe zabezpieczenie w ramach Zrzeszenia wynosi 302 588 tys. zł.

Poniższa tabela przedstawia nadwyżkę płynności Banku według stanu na 31.12.2021r.

	Do 7 dni	Do 30 dni
Poziom bufora płynności	132 191	177 300
Aktywa nieobciążone zabezpieczające bufor płynności	167 364	322 364
Nadwyżka/Niedobór aktywów nieobciążonych	35 173	145 064

W wyniku przeprowadzonego szacowania kapitałów wewnętrznych nie stwierdzono konieczności utworzenia wymogu kapitałowego na ryzyko płynności.

System raportowania w tym zakresie obejmuje:

- 1) codzienne informacje z zakresu przepływów środków pieniężnych oraz poziomu wolnych środków,
- 2) codzienne informacje z zakresu pomiaru wskaźników LCR i NSFR,
- 3) miesięczne raporty z analizy ryzyka zawierające źródła finansowania działalności,
- 4) zaangażowanie środków, analizę zrywalności depozytów, stabilności bazy depozytowej i największych deponentów w bazie depozytowej banku, analizę wskaźnikową oraz prognozy zobowiązań terminowych i płynności oraz testy warunków skrajnych, które stanowią podstawę szacowania kapitału wewnętrznego na ryzyko płynności.

Raporty otrzymują:

- Zarząd Banku w okresach miesięcznych,
- Rada Nadzorcza w okresach kwartalnych.

VI. Ryzyko stopy procentowej

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:
 - 1) optymalizację wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych,
 - 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
 - 3) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej, lecz nie więcej niż:
 - a) 30% annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka niedopasowania,
 - b) 10 % annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka bazowego,
 - c) 10 % annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka opcji klienta,
 - d) 19 % funduszy własnych dla zmiany wartości ekonomicznej kapitału przy założeniu zmiany stóp procentowych +/- 200 pb,
 - e) 14 % kapitału Tier I dla zmiany wartości ekonomicznej kapitału dotyczącej sześciu scenariuszy szokowych opisanych szczegółowo w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem stopy procentowej.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
 - 1) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych,
 - 2) ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku,
 - 3) zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez:
 - a) stosowanie dla produktów klientowskich stóp referencyjnych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa),
 - b) oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego),
 - c) dążenie do wypracowywania jak największych przychodów pozaodsetkowych.

Bank dokonuje pomiaru ryzyka stopy procentowej z kwartalną częstotliwością.

Wyniki pomiaru wraz ze stosownym opisem oraz komentarzem w formie analizy przekazywane są:

- co kwartał Zarządowi Banku oraz Komitetowi Zarządzania Aktywami i Pasywami,
- co pół roku Radzie Nadzorczej Banku.

Na dzień 31.12.2021 roku zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów w okresie 12 miesięcy przy wzroście stóp procentowych o 1 p. p. zwiększył się o 2 437 tys. zł, przy spadku stóp spadek wyniku może wynosić 1 255 tys. zł. Dla ryzyka bazowego przy wzroście stóp procentowych wynik odsetkowy zwiększył się o 399 tys. zł, zaś przy spadku o 1 p.p. zmiana również będzie dodatnia i wyniesie 358 tys. zł.

W wyniku przeprowadzonej oceny wyznaczania wewnętrznych wymogów kapitałowych nie stwierdzono konieczności utworzenia dodatkowego wymogu kapitałowego na ryzyko stopy procentowej.

VII. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne w Banku rozumiane jest jako możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych; definicja ta obejmuje ryzyko prawne, natomiast nie uwzględnia ryzyka reputacji i ryzyka strategicznego.

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:

- 1) optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania,
 - 2) racjonalizację kosztów,
 - 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne,
 - 4) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich,
 - 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.
2. Celem strategicznym w zakresie ryzyka powierzania czynności podmiotom zewnętrznym, sklasyfikowanych jako outsourcing, jest powierzanie czynności w sposób zapewniający:
- 1) ciągłe i niezakłócone ich działanie, zwłaszcza w przypadku powierzania funkcji krytycznych lub istotnych,
 - 2) brak niekorzystnego wpływu na:
 - a) prowadzenie przez Bank działalności zgodnie z przepisami prawa,
 - b) ostrożne i stabilne zarządzanie Bankiem,
 - c) skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w Banku,
 - d) możliwość wykonywania obowiązków przez biegłego rewidenta upoważnionego do badania sprawozdań finansowych Banku,
 - e) ochronę tajemnicy prawnie chronionej.
3. Bank realizuje wyżej opisane cele strategiczne poprzez:
- 1) opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku,
 - 2) opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym,
 - 3) opracowanie i wdrożenie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko),
 - 4) zachowanie należytej staranności przy wyborze usługodawcy,
 - 5) zapewnianie sobie odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych), wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje, w szczególności w sytuacji powierzenia wykonywania czynności podmiotowi zewnętrznemu,
 - 6) monitorowanie usługodawcy oraz jakości świadczonych przez niego usług w trakcie trwania umowy,
 - 7) opracowanie i wdrożenie procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających się warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego,
 - 8) opracowanie i wdrożenie oraz aktualizowanie i testowanie planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku,
 - 9) zapewnienie sobie możliwości wyjścia z umowy sklasyfikowanej jako outsourcing w przypadkach, w których realizacja umowy stanowi zagrożenie dla realizacji celów określonych w ust.2.
4. System zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje:
- 1) wszystkie obszary działalności Banku, w tym również zlecenie czynności na zewnątrz,
 - 2) identyfikację, pomiar i ocenę ryzyka operacyjnego, m.in z wykorzystaniem narzędzia samooceny ryzyka operacyjnego w realizowanych procesach,
 - 3) monitorowanie i kontrolowanie poziomu ryzyka operacyjnego poprzez system raportowania zdarzeń i strat operacyjnych, monitorowanie stopnia realizacji KRI, w tym wartości progowych sum strat dla poszczególnych rodzajów zdarzeń ryzyka operacyjnego, przeprowadzanie testów warunków skrajnych,

- 4) akceptowanie poziomu ryzyka bądź podejmowanie działań ograniczających ryzyko w uzasadnionych przypadkach.
5. W systemie zarządzania ryzykiem operacyjnym uczestniczą wszyscy pracownicy Banku, ponieważ dotyczy on wszystkich komórek i jednostek organizacyjnych Banku.
6. Zarząd Banku odpowiada za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym utrzymywanie poziomu tego ryzyka w granicach wyznaczonej tolerancji/apetytu.
7. Odpowiedzialność za obszar zarządzania ryzykiem operacyjnym przypisana jest Prezesowi Zarządu.
8. Minimalna wartość progowa dla gromadzonych strat operacyjnych wynosi 0,00 zł, z uwzględnieniem wyjątków określonych w Zasadach zarządzania ryzykiem operacyjnym.
9. W Banku dopuszczalne są niżej wskazane sposoby traktowania ryzyka operacyjnego:
 - 1) akceptacja ryzyka (zachowanie ryzyka) – zaakceptowanie ryzyka w sposób świadomy i obiektywny, przy założeniu, że spełnione zostały warunki oraz kryteria akceptacji ryzyka przyjęte przez Bank – jeżeli poziom ryzyka spełnia kryteria akceptowania ryzyka, to nie ma potrzeby wdrażania dodatkowych zabezpieczeń i ryzyko może zostać zaakceptowane (zachowane),
 - 2) unikanie ryzyka – osiągane jest poprzez podjęcie decyzji o całkowitym uniknięciu ryzyka przez wycofanie się z planowanej lub istniejącej działalności lub zbioru działalności, lub zmianę warunków, w których działalność ta jest prowadzona, jeżeli zidentyfikowane rodzaje ryzyka są uznawane za zbyt wysokie lub koszty wdrożenia innych wariantów postępowania z ryzykiem przewyższają korzyści,
 - 3) ograniczanie ryzyka (modyfikowanie ryzyka) – osiągane w szczególności poprzez wdrożenie, usunięcie lub zmianę zabezpieczeń (mechanizmów sterowania ryzykiem), tak aby ryzyko rezydualne można było ponownie oszacować jako ryzyko akceptowalne, np.:
 - a) wdrożenie regulacji wewnętrznych opisujących realizowane w Banku procesy, systemy i oferowane Klientom produkty,
 - b) wydawanie rekomendacji lub zaleceń, które pozwalają korygowanie, eliminowanie, zapobieganie, minimalizowanie skutków ryzyka,
 - c) stosowanie mechanizmów kontrolnych (m.in. wprowadzenie w Banku systemu zatwierdzania/akceptacji „na drugą rękę”, regularne przeprowadzanie kontroli funkcjonalnych).
 - 4) transferowanie ryzyka (dzielenie ryzyka) – przeniesienie części lub całości ryzyka związanego z danym zagrożeniem na podmiot zewnętrzny, który może skutecznie zarządzać ryzykiem, poprzez:
 - a) zlecenie wykonywania czynności na zewnątrz (outsourcing),
 - b) zastosowanie ubezpieczenia.
10. Wybór podejmowanych działań, wskazanych w ust. 9, uzależniony jest od stopnia narażenia Banku na konkretne ryzyko oraz dostępnych w danej chwili możliwości.
11. Monitorowanie ryzyka, w tym:
 - 1) raportowanie zdarzeń operacyjnych,
 - 2) raportowanie strat operacyjnych,
 - 3) monitorowanie poziomu wyznaczonych limitów wewnętrznych,
 - 4) analizę kluczowych wskaźników ryzyka KRI.

Raporty otrzymują:

- Zarząd Banku w okresach kwartalnych,
- Rada Nadzorcza w okresach kwartalnych,
- niezwłocznie, w przypadku powstania rozległych zdarzeń operacyjnych, Zarząd i Rada Nadzorcza Banku.

Bank ujawnia informacje na temat ryzyka operacyjnego, zgodnie z rekomendacją 17 Rekomendacji M.

Ocena ryzyka operacyjnego przeprowadzana jest na podstawie wypełnianego rejestru. Głównymi zdarzeniami występującymi w Banku są błędy przy dokonywaniu przelewów, nieprawidłowe działanie sprzętu oraz błędy oprogramowania.

W 2021 roku odnotowano 37 zdarzeń co stanowiło 0% limitu wg metody BIA.

W 2021 roku Bank nie ponosił strat z tytułu ryzyka operacyjnego.

VIII. Ryzyko kapitałowe

1. Długoterminowe cele kapitałowe obejmują głównie:
 - 1) dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy adekwatnych do skali i rodzaju działalności,
 - 2) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika wypłacalności na poziomie 12,5%,
 - 3) obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na poziomie 86%,
 - 4) przeksięgowanie na fundusze własne minimum 80% nadwyżki bilansowej.
2. Proces zarządzania ryzykiem obejmuje:
 - 1) organizację procesu zarządzania i planowania kapitałowego, w tym role organów, komitetów oraz stanowisk uczestniczących w procesie,
 - 2) strukturę i źródła wzrostu funduszy własnych Banku,
 - 3) politykę dywidendową i plany kapitałowe Banku,
 - 4) rodzaje ryzyka bankowego generujące wymóg kapitałowy, w tym ryzyka istotne.
3. Raporty z zakresu adekwatności kapitałowej pozwalają kierownictwu Banku na dostęp do aktualnych, pełnych i rzetelnych informacji dotyczących ryzyka kapitałowego, tym samym umożliwiają kontrolę i ocenę stopnia realizacji przyjętej strategii w omawianym zakresie.
4. Sprawozdania zawierające niezbędne informacje odnośnie poziomu adekwatności kapitałowej otrzymują:
 - Zarząd Banku w okresach miesięcznych,
 - Rada Nadzorcza Banku w okresach kwartalnych;
 - w przypadku wzrostu poziomu ryzyka kapitałowego raporty mogą być opracowywane częściej.

IX. Adekwatność kapitałowa

Poniższa tabela przedstawia łączną kwotę ekspozycji na ryzyko kredytowe oraz kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem dla każdej z grup aktywów.

Wyszczególnienie	Kwota ważona ekspozycji	Wymóg kapitałowy
ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec rządów i banków centralnych	0	0
ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec samorządów terytorialnych i władz lokalnych	4 778	382
ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec organów administracji i podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej	0	0
ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji	0	0
ekspozycje kapitałowe	5 502	440
ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorców	23 225	1 858

ekspozycje detaliczne lub warunkowe ekspozycje detaliczne	6 010	481
ekspozycje lub ekspozycje warunkowe zabezpieczone na nieruchomościach	93 274	7 462
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązań	0	0
inne ekspozycje bilansowe	9 922	794
ekspozycje pozabilansowe	2 312	185
RAZEM	145 023	11 602

Poniższe zestawienie przedstawia poziom regulacyjnych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka.

Wyszczególnienie	Kwota (zł)
Ryzyko kredytowe	11 602
Ryzyko rynkowe, w tym:	0
1) Ryzyko walutowe	0
2) Ryzyko cen towarów	0
3) Ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych	0
4) Ryzyko szczególne cen instrumentów dłużnych	0
5) Ryzyko stopy procentowej	0
Ryzyko rozliczenia, dostawy oraz ryzyko kredytowe kontrahenta	0
Przekroczenie limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań	0
Przekroczenie progu koncentracji kapitałowej	0
Ryzyko operacyjne	1 475
RAZEM	13 077

W okresach kwartalnych w procesie szacowania wymogów kapitałowych Bank dokonuje wyznaczania wewnętrznego kapitału na poszczególne ryzyka.

Poziom alokacji kapitału na ryzyka w Banku ustalony został w wysokości 86%.

Na koniec okresu nie wyznaczano dodatkowych wymogów na ryzyka występujące w Banku.

X. Najważniejsze wskaźniki

EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki

Bank, będąc małą i niezłożoną instytucją nienotowaną, ujawnia informacje obejmujące najważniejsze wskaźniki, zgodnie z art. 447 Rozporządzenia CRR:

		a	b
		31.12.2021	31.12.2020
Dostępne fundusze własne (kwoty)			
1	Kapitał podstawowy Tier I	44 796	43 259
2	Kapitał Tier I	44 796	43 259
3	Łączny kapitał	13 077	17 166
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem			
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	163 466	214 570
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	27,40%	20,16%
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	27,40%	20,16%

7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	27,40%	20,16%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	0	0
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0	0
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)		
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,00%	8,00%
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,5	2,5
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	3	0
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	0	0
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	3	0
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	0
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	0
11	Wymóg połączonego bufora (%)	3	0
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	14,5	14,5
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	44 796	43 259
Wskaźnik dźwigni			
13	Miara ekspozycji całkowitej	515071	482949
14	Wskaźnik dźwigni (%)	8,70%	8,96%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	0	nd
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0	nd
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	5	nd
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	-	nd
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	-	nd
Wskaźnik pokrycia wpływów netto			
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	28 378	24 342
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	9 414	8 473

EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	1 870	1 839
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	8 824	7 691
17	Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	322%	317%
Wskaźnik stabilnego finansowania netto			
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	55 966	nd
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	32 194	nd
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	174%	nd

Wyjaśnienia odnośnie pozycji wskazanych w tabeli powyżej:

- 1) w pozycjach od EU-14a do EU-14e wg stanu na 31.12.2020 r. nie wykazano wartości, w związku z tym, że wymóg regulacyjny utrzymania wskaźnika dźwigni finansowej obowiązuje od 28.06.2021 r.,
- 2) w pozycji 15, odnośnie wskaźnika pokrycia wpływów netto, Bank prezentuje dane zagregowane. SGB-Bank S.A. na mocy decyzji KNF zobowiązany został do wypełniania normy LCR na podstawie skonsolidowanej sytuacji wszystkich banków, będących uczestnikami Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB.
- 3) w pozycjach EU-16a oraz EU-16b wskazano średnią arytmetyczną obserwacji na koniec miesiąca dla każdego z czterech kwartałów poprzedzających dzień ujawnienia informacji.
- 4) w pozycjach 18-20, Bank nie wykazuje danych wg stanu na 31.12.2020 r., ze względu na to, że wskaźnik stabilnego finansowania netto obowiązuje od 28.06.2021 r.

XI. Dźwignia finansowa oraz stopa zwrotu z aktywów

Poziom wskaźnika dźwigni finansowej na koniec 2021 roku wynosił 8,6970%.

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych, zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego.

Najważniejszymi czynnikami mającymi wpływ na poziom wskaźnika dźwigni są: fundusze własne Banku, udzielone kredyty oraz założone lokaty w Zrzeszeniu.

Średnioroczny poziom stopy zwrotu z aktywów (wskaźnik ROA) obliczony jako iloraz zysku netto przez sumę bilansową wynosił 0,3700%.

Informacja podlega zatwierdzeniu przez Zarząd Banku Spółdzielczego w Sandomierzu.

Informacja w zakresie profilu ryzyka i poziomu kapitału Banku Spółdzielczego w Sandomierzu dostępna jest w sekretariacie Banku.

XII. Wymogi kapitałowe na kwoty ekspozycji sekurytyzacyjnych ważone ryzykiem

Bank nie dokonywał sekurytyzacji aktywów.

XIII. Ryzyko walutowe

1. Cele strategiczne w zakresie działalności walutowej obejmują:
 - 1) obsługę klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych,
 - 2) zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem Banku Zrzeszającego,
 - 3) minimalizowanie ryzyka walutowego.

2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
 - 1) dążenie do utrzymania domkniętych indywidualnych pozycji walutowych, tak, aby pozycja walutowa całkowita nie przekroczyła 2% funduszy własnych Banku,
 - 2) prowadzenie transakcji wymiany walut z Bankiem Zrzeszającym polegających na zagospodarowywaniu nadwyżek środków walutowych oraz domykaniu otwartych pozycji walutowych Banku; transakcje walutowe nie mają charakteru spekulacyjnego,
 - 3) utrzymywanie poziomu aktywów płynnych w walutach obcych, które zaspokoją wypływy netto w danej walucie obcej,
 - 4) podnoszenie kwalifikacji kadry oraz ścisłą współpracę w tym zakresie z Bankiem Zrzeszającym,
 - 5) niedokonywanie transakcji w walutach niewymienialnych.
3. Bank przyjął następujące limity wewnętrzne:
 - 1) całkowitej pozycji walutowej w wysokości maksymalnie 2% funduszy własnych,
 - 2) otwartych indywidualnych pozycji walutowych netto w wysokości maksymalnie:
 - a) 0,9% funduszy własnych Banku - w odniesieniu do EUR,
 - b) 0,6% funduszy własnych Banku - w odniesieniu do USD,
 - c) 0,5% funduszy własnych Banku - w odniesieniu do GBP,
 - 3) aktywów płynnych (stan gotówki w kasie, środki na rachunkach nostro oraz depozyty jednodniowe) dla każdej waluty oddzielnie, na poziomie równym sumie:
 - a) 15% środków zgromadzonych przez klientów na rachunkach a`vista i bieżących,
 - b) 10% środków utrzymywanych przez klientów na rachunkach terminowych.
4. Raporty z zakresu ryzyka walutowego pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:
 - 1) monitorowanie z odpowiednią częstotliwością poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
 - 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka walutowego,
 - 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji,
 - 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.
5. System informacji zarządczej z zakresu ryzyka walutowego zawiera m.in. dane na temat:
 - 1) struktury bilansu Banku z punktu narażenia na ryzyko walutowe,
 - 2) wielkości pozycji walutowych,
 - 3) wpływu zmiany kursów walutowych na wynik finansowy Banku,
 - 4) analizy wskaźników,
 - 5) wyników testów warunków skrajnych,
 - 6) stopnia realizacji i przestrzegania limitów.
6. Raporty otrzymują:
 - Zarząd Banku w okresach miesięcznych,
 - Rada Nadzorcza w okresach miesięcznych

Działalność w walutach wymienialnych stanowi uzupełnienie usług świadczonych przez Bank.

Działalność operacyjna obejmuje waluty: euro, funt brytyjski i dolar amerykański.

Bank nie udzielał kredytów w walutach wymienialnych.

Całkowita pozycja walutowa Banku na koniec roku 2021 wyniosła 403 tys. zł.

W okresie roku nie był wyznaczany wymóg na ryzyko z uwagi na utrzymywanie się całkowitej pozycji walutowej poniżej określonego limitu.

XIV. Ryzyko braku zgodności

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka braku zgodności obejmują:
 - 1) zapewnienie działania Banku zgodnego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi,
 - 2) zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
 - 3) dążenie i dbałość o:

- a) wizerunek zewnętrzny Banku rozumiany jako instytucja zaufania publicznego,
 - b) pozytywny odbiór Banku przez klientów,
 - c) przejrzystość działań Banku wobec klientów,
 - d) stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
- 1) identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie i raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności,
 - 2) projektowanie i wprowadzenie bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności,
 - 3) sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności,
 - 4) systematyczne podnoszenie kompetencji komórki ds. zgodności.
3. Raporty otrzymują:
- Zarząd Banku w okresach kwartalnych,
 - Rada Nadzorcza w okresach kwartalnych

W 2021 roku w Banku nie stwierdzono naruszeń przepisów prawa bądź innych działań negatywnie wpływających na sytuację ekonomiczną, ponoszenia strat związanych z tymi działaniami jak też wpływających na pogorszenie reputacji i wizerunku Banku, a które to mogą istotnie wpływać na dalszą działalność Banku, w tym zagrożenia stabilności płatniczej.

Rada Nadzorcza dokonała oceny efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności Uchwała Rady Nadzorczej nr 4/2022 z dnia 01.03.2022r.

XV. Ujawnienia informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF

Zarządzanie konfliktami interesów

1. W Banku funkcjonuje „Polityka zarządzania konfliktami interesów”, która określa zasady postępowania w zakresie konfliktów interesów, mogące wystąpić w relacjach z podmiotami powiązanymi, a także pomiędzy:
 - 1) Bankiem a klientem/klientami;
 - 2) klientem/klientami a osobą powiązaną lub osobą jej bliską;
 - 3) osobą powiązaną lub osobą jej bliską a Bankiem;
 - 4) klientami Banku;
 - 5) Bankiem a akcjonariuszami Banku;
 - 6) Bankiem a istotnymi dostawcami lub partnerami biznesowymi.
2. Stanowisko kontroli wewnętrznej i ryzyka braku zgodności prowadzi Rejestr potencjalnych oraz rzeczywistych konfliktów interesów, który podlega bieżącej i okresowej aktualizacji, ostatni przegląd wykonano 01.06.2021r., aktualizacji dokonano 07.06.2021r.

Fakt zapoznania się z Polityką osoby powiązane potwierdzają składając pisemne oświadczenie. Bank i osoby powiązane wykonujące czynności w związku ze świadczeniem usług przez Bank postępują profesjonalnie oraz mają na względzie, w każdej sytuacji, obowiązek działania w najlepiej pojętym interesie klienta.

Klienci traktowani są z uwzględnieniem zasad równości, sprawiedliwości, uczciwości i rzetelności. Bank posiada rozwiązania o charakterze organizacyjnym i proceduralnym zapewniające, że w przypadku powstania konfliktu interesów nie dojdzie do naruszenia interesów klienta.

Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka

1. Realizując zapisy Uchwały KNF w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku, wprowadzona została „Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób mających wpływ na profil ryzyka Banku w Banku Spółdzielczym w Sandomierzu”. Polityka sporządzona została z uwzględnieniem poniższych zasad i przesłanek:

- 1) Bank nie jest znaczącą jednostką pod względem organizacji wewnętrznej oraz rodzaju, zakresu i złożoności prowadzonej działalności,
- 2) Z uwagi na profil działania, charakter posiadanych w ofercie produktów oraz skalę działalności na rynku bankowym, postanowienia zawarte w Polityce wynagrodzeń dotyczą członków Zarządu Banku jako osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku,
- 3) Do systemu wynagradzania członków Zarządu wprowadzony został zmienny składnik wynagrodzenia tj. regulaminowa premia roczna, która może być przyznana na podstawie oceny efektów pracy członka Zarządu,
- 4) Łączna kwota premii rocznej dla członków Zarządu Banku nie może być wyższa niż 30 % rocznego zweryfikowanego przez biegłego rewidenta wyniku finansowego netto, przy czym stosunek zmiennych składników wynagrodzenia do stałych składników wynagrodzenia nie może przekraczać 100%.
- 5) Roczne stałe wynagrodzenie Zarządu Banku za rok 2021 wynosiło 403 tys. zł.
- 6) Przy uwzględnieniu przedstawionych wyżej zasad i oceny efektów pracy członkom Zarządu Banku przyznana została premia roczna za rok 2021 w kwocie łącznej 120 tys. zł dla 3-osobowego składu Zarządu Banku, co stanowi 5,68% zweryfikowanego przez biegłego rewidenta wyniku finansowego za rok 2021.
- 7) Stosunek zmiennych składników wynagrodzenia do składników stałych wyniósł 30%.
- 8) Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników banku w okresie rocznym określony został w wysokości 6%.
- 9) W 2021r. Bank nie wypłacał wynagrodzeń powyżej 1 mln EUR oraz w przedziale 1 mln RUR a 5 mln EUR.

2. Politykę zatwierdza Rada Nadzorcza, która raz w roku dokonuje jej weryfikacji oraz przygotowuje i przedstawia Zebraniu Przedstawicieli raz w roku raport z oceny funkcjonowania Polityki w Banku.

Zebranie Przedstawicieli dokonuje oceny, czy ustalona Polityka sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania Banku.

Wdrożenie Polityki podlega niezależnemu wewnętrznemu przeglądowi dokonywanemu nie rzadziej niż raz w roku przez kierującego komórka ds. zgodności. Raport z przeglądu Polityki przedstawiany jest Radzie Nadzorczej.

Informacje o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe

1. Ocena odpowiedniości obejmuje:

- 1) proces weryfikacji reputacji, uczciwości, etyczności, wiedzy, umiejętności i doświadczenia kandydatów na członków Rady Nadzorczej oraz członków Rady Nadzorczej, kandydatów na członków Zarządu oraz członków Zarządu (przy obejmowaniu funkcji - ocena pierwotna),

- 2) a także czy daje rękojmię należytego wykonywania obowiązków związanych z tą funkcją, w tym legitymuje się odpowiednią reputacją i wiarygodnością, a także niezależnością i brakiem konfliktu interesów,
- 3) bieżące ich monitorowanie, w celu rozpoznania sytuacji, w których należy dokonać oceny (ocena wtórna), niezależnie od oceny dokonanej przez właściwe organy dla celów nadzorczych.

Zasady dokonywania oceny odpowiedniości kandydatów na członków Zarządu, członków Zarządu oraz Zarządu Banku jako organu wykonawczo-zarządzającym określa „Polityka oceny odpowiedniości Kandydatów na Członków Zarządu, Członków Zarządu oraz Zarządu w Banku Spółdzielczym w Sandomierzu” wprowadzona Uchwałą Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Sandomierzu nr 46/2021 z dnia 10.12.2021r.

2. Zarząd Banku funkcjonuje w składzie 3-osobowym.
3. Członkowie Zarządu Banku posiadają kompetencje do prowadzenia spraw Banku wynikające z:
 - 1) wiedzy (posiadanej z racji zdobytego wykształcenia, odbytych szkoleń, uzyskanych tytułów zawodowych oraz nabytej w inny sposób w toku kariery zawodowej),
 - 2) doświadczenia (nabytego w toku sprawowania określonych funkcji lub zajmowania określonych stanowisk),
 - 3) umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych funkcji.

Aktualnej oceny odpowiedniości Zarządu dokonała Rada Nadzorcza w dniu 10.12.2021r. Zebranie Przedstawicieli w dniu 28.06.2022r. udzieliło absolutorium członkom Zarządu.

Zasady dokonywania oceny kwalifikacji kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Banku jako organu sprawującego kontrolę i nadzór nad działalnością Banku określa „Polityka oceny odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Sandomierzu”, wprowadzona Uchwałą Zebrania Przedstawicieli nr 1/2021 z dnia 28.06.2021r.

Aktualna ocena odpowiedniości Rady Nadzorczej została dokonana przez Zebranie Przedstawicieli w dniu 28.06.2022r.

4. W składzie Rady Nadzorczej oraz Zarządu Banku są osoby, które władają językiem polskim oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem i znajomością polskiego rynku finansowego, niezbędnym w zarządzaniu Bankiem na polskim rynku finansowym.

Opis systemu kontroli wewnętrznej

1. W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, który jest dostosowany do struktury organizacyjnej, wielkości i stopnia złożoności działalności Banku.
2. W Banku, w pionie Prezesa Zarządu, działa Stanowisko Kontroli Wewnętrznej i Ryzyka Braku Zgodności, wykonująca zadania kontroli wewnętrznej odpowiedzialna za wykonywanie zadań związanych z niezależnym monitorowaniem pionowym.
3. Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej i system zarządzania ryzykiem są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach zarządzania).
 - 1) Na pierwszą linię obrony (pierwszy poziom zarządzania) składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank m.in.
 - a) Dyrektor Oddziału, Oddziały i Punkty Kasowe,
 - b) Stanowisko obsługi back office,
 - c) Zespół ds. organizacji i kadr,
 - d) Wieloosobowe Stanowisko ds. Informatyki,
 - e) Zespół ds. rachunkowości.

- 2) Na drugą linię obrony składa się zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, tj. m.in.
 - a) Zespół Zarządzania Ryzykiem w tym Koordynator PPPiFT,
 - b) Stanowisko analiz kredytowych,
 - c) Inspektor Ochrony Danych,
 - d) Stanowisko Kontroli Wewnętrznej, Ryzyka Braku Zgodności.
- 3) Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB.

Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

4. W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz niezależność monitorowania poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.
5. Za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych.
6. Za monitorowanie pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada: Stanowisko Kontroli Wewnętrznej i Ryzyka Braku Zgodności.

Rola i zadania Rady Nadzorczej

1. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności.
2. Nadzór Rady Nadzorczej nad funkcjonowaniem systemu kontroli wewnętrznej obejmuje m.in.:
 - 1) akceptowanie zasad funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej, w tym matrycy funkcji kontroli, stanowiącą załącznik do niniejszej Procedury,
 - 2) coroczną ocenę adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym funkcji kontroli, Stanowiska Kontroli Wewnętrznej i Ryzyka Braku Zgodności oraz wyników audytu przeprowadzonego przez komórkę audytu wewnętrznego Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB.
 - 3) ocenę efektów działań podjętych w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w funkcjonowaniu mechanizmów kontrolnych,

Rola i zadania Zarządu Banku

1. Zarząd, w ramach trzech linii obrony, odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/komórkach/stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli i komórkę do spraw zgodności.
2. Do zadań Zarządu, należy w szczególności:
 - 1) ustanowienie, w ramach trzech linii obrony, kryteriów adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej poprzez określenie mierników realizacji celów kontroli wewnętrznej,
 - 2) zapewnienie ciągłości i skuteczności działania systemu kontroli wewnętrznej, a także właściwej współpracy wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli z Stanowiskiem Kontroli Wewnętrznej i Ryzyka Braku Zgodności i komórką audytu

- wewnętrznego Systemu Ochrony SGB oraz dostępu osobom wykonującym czynności kontrolne/czynności audytowe do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje poufne,
- 3) określenie rodzaju działań podejmowanych w celu usunięcia nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, w tym środki naprawcze i dyscyplinujące,
 - 4) sporządzanie okresowej informacji dla Rady Nadzorczej o sposobie wypełniania zadań przez pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz Stanowiskiem Kontroli Wewnętrznej i Ryzyka Braku Zgodności ze szczególnym uwzględnieniem:
 - a) adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnieniu osiągnięcia każdego z celów systemu kontroli wewnętrznej,
 - b) skali i charakterze nieprawidłowości ze szczególnym uwzględnieniem znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia nieprawidłowości, w tym o podjętych środkach naprawczych i dyscyplinujących,
 - c) zapewnienia niezależności Stanowisku Kontroli Wewnętrznej i Ryzyka Braku Zgodności,
 - d) zapewnienia środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania przez pracowników Stanowiska Kontroli Wewnętrznej i Ryzyka Braku Zgodności oraz do systematycznego podnoszenia kwalifikacji oraz zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracowników tej komórki,
 - 5) zatwierdzanie listy istotnych procesów wyodrębnionych przez Bank oraz ich powiązanie z celami ogólnymi i szczegółowymi systemu kontroli wewnętrznej,
 - 6) zapewnienie dokonywania regularnego przeglądu wszystkich procesów funkcjonujących w Banku pod kątem ich istotności,
 - 7) zapewnienie niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych poprzez określenie odpowiedniego jego zakresu,
 - 8) wyznaczenie komórki organizacyjnej/stanowiska odpowiedzialnej za zadania związane z prowadzeniem matrycy funkcji kontroli, określenie formy udokumentowania przeprowadzonego przeglądu i oceny efektywności wewnętrznych mechanizmów kontrolnych oraz wniosków wynikających z tych przeglądów.

Rola i zadania Stanowiska Kontroli Wewnętrznej i Ryzyka Braku Zgodności w ramach zapewnienia zgodności.

1. Stanowisko Kontroli Wewnętrznej i Ryzyka Braku Zgodności odpowiedzialne jest za identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi (w szczególności rekomendacjami KNF nie związanymi z zarządzaniem ryzykiem).
2. W ramach funkcji kontroli, Stanowisko Kontroli Wewnętrznej i Ryzyka Braku Zgodności odpowiedzialne jest m.in. za zapewnienie zgodności poprzez:
 - 1) weryfikację bieżącą pionową, w przypadku, gdy ta weryfikacja nie została przypisana innym pracownikom lub komórkom organizacyjnym w ramach drugiej linii obrony,
 - 2) testowanie pionowe przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych, zapewniających osiągnięcie zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi, zgodnie z zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą planem działania Stanowiska Kontroli Wewnętrznej i Ryzyka Braku Zgodności.
3. Do zadań tej komórki należy m.in.:
 - 1) przeprowadzanie pionowych testów przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych zgodnie z planem działania komórki zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą Banku,

- 2) prowadzenie ewidencji przeprowadzonych testów stosowania mechanizmów kontroli wewnętrznej,
- 3) opracowanie projektów dokumentów testowych,
- 4) ocena adekwatności i skuteczności kluczowych mechanizmów kontrolnych,
- 5) ocena skuteczności i adekwatności kontroli wewnętrznej z uwzględnieniem oceny realizacji celów kontroli wewnętrznej,
- 6) raportowanie o przestrzeganiu kluczowych mechanizmów kontrolnych,
- 7) administrowanie matrycą funkcji kontroli, w tym pozyskiwanie informacji niezbędnych do przygotowania i aktualizacji matrycy,
- 8) opracowanie planu przeprowadzania testów stosowania mechanizmów kontroli.

Rola i zadania komórki audytu wewnętrznego

1. Komórka audytu wewnętrznego - komórka Spółdzielni wykonująca zadania związane z wykonywaniem audytu wewnętrznego w Systemie Ochrony.
2. Zasady wykonywania audytu wewnętrznego przez komórkę audytu wewnętrznego Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB określone zostały w Umowie Systemu Ochrony.

Rola i zadania Komitetu audytu

1. Komitet wspiera działania Rady Nadzorczej Banku w zakresie sprawozdawczości finansowej i systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem.

Funkcja kontroli

1. Na funkcję kontroli składają się wszystkie mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli.

Cele systemu kontroli wewnętrznej

1. Celem ogólnym systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:
 - 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
 - 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
 - 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
 - 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.
2. W ramach celów ogólnych systemu kontroli wewnętrznej Bank wyodrębnia cele szczegółowe do których zalicza się m.in.:
 - 1) wykrycie błędów i nadużyć,
 - 2) ochrona majątku (kontrola bezpieczeństwa, gotówkowe,
 - 3) wiarygodność i integralność informacji,
 - 4) terminowość realizacji zadań,
 - 5) skuteczność i wydajność,
 - 6) zgodność z prawem i regulacjami ,
 - 7) dostępność systemów i aplikacji,
 - 8) poufność informacji i danych,
 - 9) adekwatność informacji zarządczej,
 - 10) poprawność prezentacji i ujęcia sprawozdań finansowych,
 - 11) racjonalne wykorzystywanie zasobów,
 - 12) zapewnienie realizacji celów biznesowych.

Raportowanie

1. Osoby wyznaczone do przeprowadzania testowania w okresach półrocznych przygotowują sprawozdanie z testowania oraz przekazują w formie papierowej lub elektronicznej do Stanowiska Kontroli Wewnętrznej i Ryzyka Braku Zgodności.
2. W cyklach rocznych, zgodnie z zasadami określonymi w Instrukcji sporządzania informacji zarządczej Stanowisko Kontroli Wewnętrznej i Ryzyka Braku Zgodności przygotowuje dla Zarządu i Rady Nadzorczej sprawozdanie z oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o:
 - 1) Ocenę realizacji celów kontroli wewnętrznej,
 - 2) Weryfikację zgodności Zasad z przepisami zewnętrznymi, regulacjami wewnętrznymi,
 - 3) Wyniki przeglądu struktury organizacyjnej i podziału zadań (zmiany Regulaminu organizacyjnego),
 - 4) Przeglądu mechanizmów kontroli wewnętrznej,
 - 5) Przeglądu matrycy funkcji kontroli,
 - 6) Wyniki przeprowadzonych kontroli wewnętrznych i zewnętrznych,
 - 7) Innych przesłanek mogących mieć wpływ na zakres kontroli wewnętrznej.

W 2021r. kontrole wewnętrzne nie wykazały znaczących uchybień i nieprawidłowości.

System kontroli wewnętrznej jest skuteczny i adekwatny o czym świadczy niski poziom ryzyka stwierdzonych nieprawidłowości. Mechanizmy kontrolne są odpowiednio zaprojektowane i w wystarczający sposób ograniczają zidentyfikowane ryzyka.

Rada Nadzorcza dokonała oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w dniu 01.03.2022r. Uchwała Rady Nadzorczej nr 1/2022

XVI. Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Sandomierzu.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Sandomierzu:

1. Oświadczają, że niniejszy Raport został przygotowany zgodnie ze sformalizowanymi procedurami obowiązującymi w Banku, służącymi zapewnieniu zgodności z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji wynikającymi z Części Ósmej Rozporządzenia CRR II.
2. Oświadczają, że adekwatność przyjętych w Banku rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykiem daje pewność, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest odpowiedni z punktu widzenia profilu ryzyka i strategii Banku.
3. Zatwierdza niniejszą Informację, zawierającą kluczowe wskaźniki i dane liczbowe zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz procesu zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym interakcji między profilem ryzyka Banku a tolerancją na ryzyko.
4. Dane sprawozdawcze zawarte w Informacji są spójne ze sprawozdaniem finansowym Banku za 2021r.

Zatwierdzono dnia 06.07.2021 r.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Sandomierzu
Pieczęć/Podpisy